

TELEGRAFUL ROMÂN

Nr. 69. ANULU XIV.

Telegrafulu este de doue ori pe septemana: joi'a si Duminec'a. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la espeditura foiei pe afara la c. r. poste, cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate catre espeditura. Pretulu prenumeratiunei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. ear' pe o jumetate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

tru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. era peo jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri straine pe anu 12 pe 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru inteia ora cu 7. cr. sirulu cu litere mici, pentru a dou'a ora cu 5 1/2 cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Sabiu, in 1/13 Septembre 1866.

Eveniminte politice.

S a b i u in 31 Augustu.

Scirea impartasita in nrulu trecut despre demissionarea ministrului de resbelu o completamu dupa o alta scire mai din coce, ca cu conducerea acestui ministeriu este de o camdata insarcinatu L. d. M. C. baronulu I o h n.—

Denumirea ministeriului ungurescu se afla inca intre lucrurile nerealisate. Pertratările se dice ca se continua. Resultatulu de pana acem a acestoru pertratari se pare a nu fi dupa gustulu celor ce astapta cu sete memoratulu ministeriu, pentruca se mai spune si aceea, ca contele Andrassy au calatoritu in trei renduri deja, de candu se tratéza cestiunea ministeriului, la Pusza Szt Lászlo, unde se afla Deák, spre a conferi cu cestu din urma despre diferintiele ce stau in cale ministeriului.

Dupa „Monde“ séu mai bine dupa o corespundintia a acestei foi ce-i veni dela Vien'a, impacarea Ungariei cu Austria aru fi o fapta implinita. Acestei impacari dupa coresp. amintita aru avea sa premérge intrarea bar. Hübner in ministeriu si retragerea contelui de Mensdorff. Bazele impacarei aru fi o adunare mare de reprezentanti in Pest'a, compusa nu numai de deputati unguri, ci si de reprezentantii Transilvaniei si Croatiei, precum si de cei ai Slavoniei si Dalmatiei. Cu tote aceste Transilvania si Croatia sa aiba câte o representantia de staturi deosebita, pentru afacerile curatu aministrative ale tieriei.

Deputatii sa se aléga de dreptulu. Sa se infintieze o unica casa de magnati pentru tote trei regatele, si membrii ei sa se aléga dupa constitutiunea cea vechia a regatului. Unu ministeriu ungurescu sa se dea Ungariei, respective regatului triunitu a stului Stefanu.

Afacerile esterne, resbelulu si finantiele aru avé a remané eschisivu in manile regimului din Vien'a, pentruca sa nu se imparta imperiulu in doue parti si sa nu se dea ansa la imparechiari daunose atatu pentru poporu catu si pentru conducerea statului in genere. In fine ne mai spune foi'a clericala din Franci'a (Monde) ca aru fi o intielépta concessiune, déca li s'aru concede ungurilor reintroducerea „prinderii in catane“ pentru ca aru curati tier'a de o multime de vagabundi fara pane (Va sa dica apararea patriei sa nu mai fia obligamentulu fiiloru ei fara de distingere, ci a „vagabundiloru“ ca sa póta domnisorii nemesi durmi liniseiti.) —

Armat'a austriaca, spune unu corespundinte dela Hamb. Börsenhalle, va fi supusa unor'a schimbári radicale. Totu sistemulu de aperare va fi intocmitu de asiá, incatu pre langa tote reducerile ce se facu in armata, si pre langa impregiurarea ca imperiulu are cu o provincia mai putinu, — numerulu luptatoriloru sa crésca inca odata pre atát'a, pre catu a fostu pana acum. Se dice mai departe, ca generalitatea va fi supusa unei purificatiuni strajnice; iara statulu majoru se va bucura de o atentiune deosebita din partea regimului. —

Trupele prussiane parasescu deja tierile austriace ocupate de densele. —

Itali'a a inceputu a demissioná soldati, inca inainte de subscrierea tratatului de pace incheiatu intre acést'a si Austria. Predarea Venetiei in sa se va mai amaná, din caus'a materialului celui multu ce se afla acolo, carele recere tempu forte multu pana va trece prin manile comisiunei insarcinate cu acést'a afacere. Referintiele intre Itali'a si Austria devinu din di in di totu mai bune. Memor. diplom. scie sa spuna ca gen. italianu fu primitu in audientia de Imperatulu Austriei in unu modu forte afabilu, cu care ocaziune, i s'a facutu cunoscutu celui dintai, ca cederea Venetiei la Franci'a nu s'a facutu, pentru ca sa se vateme prin acést'a simtiu nationalu alu Italiei, ci numai pentruca Austria, carea avea de cugetu sa faca acést'a cestiune inca de mai nainte, intrase in negociatiuni cu Franci'a in privinti'a acést'a, negociatiuni, cari nu le putea curmá, ci trebnea sa le duca in indeplinire. —

Sciri din Franci'a spunu ca de Goltz, reprezentantele Prussiei la curtea din Parisu aru fi denumitu in loculu bar. Werther la curtea din Vien'a. In loculu celui d'antaiu va merge la Parisu ca

representante alu Prussiei, Savigny. Mem. dipl. deminte acést'a scire, dicendu ca fostii reprezentanti prussiani la curtile din Parisu si Vien'a remanu in posturile loru.—

Regin'a Spaniei au visitatu pre imperatés'a Francesiloru in Biaritz. —

Din Mesicu se scire ca imperatulu e decisu a disolve corpurile de voluntari. Acestor'a le da voia sa intre in armat'a regulata séu dupa dreptulu celu potu pretinde sa se reintórca in patria. La casulu d'antaiu li se socotescu trei ani in tempulu de servitiu. Reintórcerea in patria are sa urmeze pe spesele Mesicului. Cei ce voru sa remana acolo capeta proprietatea promisa de pamentu. Multi dintre voluntarii austriaci suntu determinati pentru reintórcere. —

Domnitoriulu Romaniéi s'a reintorsu la Bucuresci din calatoria in partea de preste Milcovu a tieriei. —

Cancelari'a aulica reg. tranna au denumitu de conceptisti de curte: pre Ases de sedria Carolu de Ilyés si pre adjunct. de conceptu Dr. j. u. Iosefu Gallu; pre cancelistulu de curte Dr. j. u. Aureliu Brote de adjunctu de conceptu de curte; de adjuncti de conceptu onorari suntu denumiti urmatorii practicanti de conceptu: Carolu Pogány de Clopotiva, Ioann Földvári de Tanciu si Gavr. Barcsay de Nagy Barcia.

Sinóde parochiale.

Sabiu 30 Augustu.

Este de multu, de candu sub rubric'a acést'a, séu atingatoriu de sinóde nu amu mai fostu in stare de a aduce ce-va la cunoscentia publicului cetitoriu. Voru fi unii cari póte iéra se voru mirá de noi, cari dâmu acést'a insemnate acestoru sinóde. Nici ca ne mirámu tocm'a asiá multu de mirarea loru, caci sub presiunea trecutulu nu au fostu dedati ómenii cu binefacerile vietiei constitutionali si sociali si bisericesci, cari suntu totu atatea radacini pentru vieti'a unui poporu. Candu ne-amu trezitu, ne-amu trezitu in eveniminte mari, aduse de anulu celu memorabilu 1848. Câte s'au petrecutu de atunci iéra s'au pretrecutu mai totu in mare si asiá credemu a avé cuventu, candu presupunemu, ca suntu ómeni cari trecu usioru preste lucruri mai menunte, dar totu atatu de insemnate pentru vieti'a.

Sa digressamu si mai departe. Noi mai ca amu presupune, ca si multele neintielegeri séu intielegeri stingace in afacerile nostre provinu dela impregiurarea, ca este prea putinu spiritulu de comuniune intre noi, pentruca au lipsitu privilegiulu, unde sa se intalnéscu opiniunile liberu laolalta, sa se mai si ciocnéscu, dara unde sa aiba ocaziune séu a fi spriginite de o majoritate séu de a se convinge cine-va, in urm'a unui votu de o majoritate, ca este de opiniune retacita. Se intielege de sine apoi, ca nicairi reutatea nu-si pote face cuiburile sele ca in atari animi preocupate de ide'a, ca nu potu gresí, de unde apoi mai tardiu o suta si o mii de vaiete asupr'a cutarui lucru, asupr'a cutarei impregiurari sfortiate de multe ori chiaru de acei ce in fine— se vaiera mai multu asupr'a ei.

Amu poté sa vorbimu mai chiaru, dupa cum se dice, aretandu mai pre degete, decatu precum e buna câte odata intrebuintiarea cutitului in medicina, togm'a asiá e o recerintia medicala de alte dati, ca sa se astepte maturisarea bubei, pentruca nu sfortiandu-se vindecarea, inflamatiunea sa prinda mai pe departe. Din acést'a cauza nu vomu tramite pre nimenea la archivele nimeni, ca sa véda de unde se incepe reulu, cum furámu tramisi noi mai deunedile la ale gubernului absolutisticu, ci déca amu indreptá pre cine-va, unde-va, pentru óresi-care apretiare, apoi acést'a o amu face acolo, unde este deja lumina, unde faptele si rezultatele vorbescu singure. Pentruca credemu ca ascuns e actiuni rele si ostile ómenimei nici odata nu potu produce rezultate bune; ast'a aru fi o nenaturalitate.

Sa ne intórcemu la objectu. Noi damu insemnate sinódeloru parochiali pentru ca vedemu, ca unde suntu ómeni cu anima buna, se face inceputulu unei vietii nóue; incepu ómenii a-si cunosce — in sfer'a bisericesca — cari suntu drepturile, dara si fo-

lôsele loru, și din aceste compuneri lucruri, nu scie Ddieu câtu de înalt filosofice și juridico-politice, ci lucruri, cari introduse odată în viața, punu base unei vieți morale, fără de care nici știința nici averea nu este alta decât venin pentru omenime.

Ans'a ni o da la aceste premisse de astadeta protocolulu sinodulu din Jabeniti'a, dela sinodulu tinutu în primavér'a trecuta, din care ne permitem a estrage unele date.

În punctulu alu VI-lea dâmu de punerea stavilei: la beutulu vinarsului și petrecerea în Crisme; la injurarea de cele sante și la concubinatu; unu reu, care iá dimensiuni derapanatôre în tempulu din urma în societatea noastră și s'gudue amaru santieni'a familiei. La acestea se aduce unu concludu prin care se statorește că acel'a, carele se va aflá ca și-a vatematu caracterulu prin deositoréa betia de vinarsu și alte spirituose, sa se pedepsesca cu pedepsa banesca, încependu dela 50 xr. pâna la 5 fl. Asemenea se voru pedepsi cari se voru aflá petrecându în crasmele corciloru și alte crisme, eschidindu-se totudeodata și dela ori ce dreptu bisericescu pâna voru dovedi în fapta ca s'au îndreptatu. Pedepseloru de felulu acest'a suntu supusi și acei ce voru injurá cele sante și adeca încependu dela 15 xr. pâna la 1 fl. Cu supravighiarea se insarcinéza comitetulu parochialu asiá și cu radicarea baniloru de pedepsa. În fine fiindu ca biseric'a este locul, unde cine-va se deprinde cu deosebire în faptele morale religiose se îndatoréza strinsu fia-care crestinu la cercetarea bisericeii normandu-se și aci pedepsele dela 15 xr. pâna la 1 fl.

În punct. VII. aflâmu desbaterea și concludulu asupr'a chelteliloru prisositoré, atâtu cu ocașionea cununiiloru, câtu și a ingrapaciuniloru. În privinti'a acest'a sinodulu avendu în vedere abuzurile cele multe ce se facu cu atari ocașioni, și ca spre binele comunu s'aru puté face alte lucruri, cari sa detecteze (desfâteze) sufletesce pre cei ce facu cheltuecele s'au decisu:

1) că în locul speselor netrebnice fia-care non casatoritu amesuratu stârei sele materiale sa contribue 3 fl., 2 fl. séu 1 fl.

2) ca în locul datinei de pâna acum de a dá cu ocașionea ingrapaciuniloru vase de lemn, de lutu s. a. precum și a darul vinarsu celoru adunati, care tôte nu au nici unu scopu și de alta parte suntu derapanatôre de starea materiala a celoru remasi de repozatulu:— în aducerea aminte a unui repozatu sa se contribue 10 f., 5 f. și resp. 1 f. v. a. dupa starea materiala, a cui-va. Eara venitul din bani de acesti'a se voru aministrá, că și cei din pedepsele de mai susu, jumetate în folosulu bisericeii și jumetate în alu scólei.

Putemu sa dicemu ca mesurile aceste facu onóre P. Parochu Ioann Fulea, dar și comunei bisericesci, care au imbratisiatu cu caldura institutiunea acest'a salutaria sinodala, carea aci, că și ori unde, cultivata cu sinceritate și zel, va aduce de siguru fruptele salutarie.

Sabiiu 28 Augustu. Astadi a tinutu representanti'a bisericésca archidieceșana de aici siedintia în afaceri atingatôre de fundatiunea Franciscu-Iosefina. Obiectulu siedintieloru fu cercetarea dupa starea actuala a fondulu și apoi impartirea stipendieloru pre anulu venitoriu.

Césta din urma dede locu la putina desbatere și óresi care amaraciune a reprezentantiei, căci, de-si în puterea Șlui respectivu din statutele fundatiunei erau datori toti stipendistii a se legitimá despre sporiulu loru în studii, nici unulu n'au satisfacutu acestei obligatiuni. Representanti'a nici ca puté asiá dara altmintrea, decâtu fatia cu o portare asiá indiferinta cátra fundatiune din partea stipendiatiloru, sa aduca urmatoriulu concludu:

că dupa sunetulu statatelor sa escrie concurse nóne de stipendii fára de privire la cei ce le au avutu, cari voru fi priviti de concurenti noi și la casu candu alii voru avé calculi mai buni, nu se voru bucurá de dreptulu intaietâției. Concursele se escriu pâna la 20 Septembre, dupa care terminu se va tiné o nóua siedintia, care se decida asupr'a impartirii stipendieloru.

Despre starea fondulu în tempulu de fatia pâna dupa siedinti'a ce are sa urmeze nu putemu avé date speciale; acest'a inșá din cauza ca dlu fiscalu cons. nu erá de fatia spre a dá deslusirile convenite. Totu ce scimu este, ca starea actuala a capitalulu e 24,312 f. și 36 xr.

În Septemân'a acest'a furâmu martori la immormentarea duoru concetatieni romani de aici din Sabiiu dd. Georgiu Vladu, negutiatoriu și Ioanne Cristescu, diurnistu la magistratul Sabianu. Fiále tierân'a usióra!

Bungardu (lânga Sabiiu) 26 Augustu. Cetindu în „Tel. Rom.“ nr. 64 referatul despre decursulu conferintieloru invetiatoresci, tinute cu invetiatorii din tract. prot. alu Sabiului alu II, potu se dîcu, ca numai cu durere de anima amu trebuitu sa-mi tinu privirea la sirele, cari cadu cá nisce grele imputári asupr'a întregi preotimi tractuali. Nu amu de cugetu a me face advocatulu nimenui, căci la acest'a nu amu nici o plenipotentia dela nimenea. În interesulu adevêrulu inșá, trebuie sa-mi facu unele reflexiuni modeste, prin care, deca voiu fi în stare sa delaturu

imputarea acest'a séu celu puțin generalitatea ei sa nu o lasu, că pe nedreptate sa me umbréscă și pre mine. Se dice adeca în referatu ca „... s'a purcesu la cetirea instructiunei din 1862 pentru invetiatori, paragrafu de paragrafu, dându-se la fia-care paragrafu deslusirile necesare atâtu din partea Par. Protopopu, câtu și a dlui conducatoriu, facendu-se și unele observatiuni din partea mai multoru invetiatori. Unele din aceste observári nu facura impressiune placuta în cei de fatia; căci din cele mai multe se vede, dorere, ca unii preoti neconsiderandu, ca suntu chiamati a luminá prin fapta și cuventu inaintea poporulu și a ajutá pre invetiatori întru implinirea și purtarea sarcinei celei grele invetiatoresci, împedea invetiamentulu prin cuvinte nesocotite, prin criticári netemeinice ale metodeloru de acum și prin purtare, deca nu dusmanósă, dar celu puțin nici caldă, nici rece, fatia cu scól'a și desmanta pre ómeni dela tramitarea copiiloru la scóla cu felu de felu de preteceste, . . . Eara mai la vale se imputa: ca s'a facutu observarea, ca directorii (preotii), necum sa tîna conferintie lunarie, nu se consulta cu invetiatorii nici la începutulu anului, ci ineredu tóta conducerea scólei buneii chipsueli a invetiatoriloru. În fine se adauge: ca nici un'a comuna din acestu tractu nu face esceptiune laudabila dela acésta impregiurare.

Eu credu ca nici o positiune nu e mai grea decâtu a unui preotu de ai nostri. Lasatu mai numai pe socotél'a sudorei fetiei sele pentru sustinerea sea și a familiei sele: astadi și elu trebuie sa pórté tôte greutátile oficiulu seu, că ori carele altulu, carele se bucura de atâtea beneficiuri, parte dela statu, parte dela credinciosii sei. În causele scóleloru sciu din esperinti'a-mi propriá, ca deca preotulu nu va pune man'a, că sa se faca ce-va, nu mai rari suntu acei'a cari sa se intereseze din motulu loru propriu, din cauza ca suntu prea puțin deregatori comunali celu puțin, cari sa se gândeșca de asiá ce-va. Poporulu ingreunatu de multe sarcine, numai în puțin locuri este asiá de luminatu, încátu sa pricepa bunatatea ce i o aduce scól'a și sa alerge elu de sine și la implinirea acestei sarcini, — dupa cum o privesce elu în cele mai multe locuri. Credu asiá dara ca fatia cu aceste impregiurári, este o detorintia de consciintia, că la facerea imputárilor preotimei sa se faca o deosebire între cei ce nu si-o implinescu și cei ce si-o implinescu, și sa nu li se amaréșca dílele, de altmintrea destulu de amare, a acelor'a ce numai prelânga greutáti destulu de mari facu precátu le sta în puteri pentru caus'a innaintárei scóleloru.

Mi este greu a me aduce pre mine inșumi de esemplu, căci viu în contradicere cu modesti'a ce mi o impune anim'a. Dara silitu fiindu, trebuie sa marturisescu adevêrulu, ca de candu me aflú cá pastoriu sufletescu în comun'a susu numita de vre-07—8 ani, am staruitu și adusu lucrulu într'atât'a, încátu s'a procuratu curtea de scóla, s'a ziditu scól'a pentru poporulu nostru, ceea ce pâna aci nu au fostu; și deca au fostu ce-va, nu a fostu propriá a poporulu nostru. De greutátile câte mi s'au opusu, nici ca voiu sa amin-tescu. (În asemenea întielesu ni se tramisa o cor. din Rosi'a sas. R.)

Încátu pentru concursulu cu invetiatur'a asiú voi sa mi se aduca unulu barem din poporeni mei, cari sa marturisésca, deca nu le amu predicatu: despre insemnatatea scólei, despre inaintarea poporulu prin scóla; deca nu li-amu adusu parintiloru aminte de detoriele loru cátra fii s. a. și deca nu mi-amu datu tóta silintia spre a le face cunoscuté, cari suntu adevêratele loru interese atâtu în privinti'a trupesea câtu și sufletésca? deca nu amu urmatu a tiné catechisatiune cu invetiaceii din scól'a noastră și cu cei gr. or. din scól'a evangelica locala, afara de casuri neprevédute în parochia, și deca nu amu urmatu regulatu cu catechisarea junimei în duminéi și serbatori, amesuratu prescrieloru mai înalte?

Amu cercatu ami luá refugiulu la publicitate, pentruca altmintrea, qui tacet consentire videtur, dar și în credintia, ca referintii invetiatori voru fi mai cu bagare de séma și nu voru descarcá neprogresulu în un'a séu alta comuna, numai asiá pe usioru, în spatele preotiloru, ci lu voru cautá acolo unde se afla.

Me invoescu, că gresielele sa nu se acopere, dara nu sum nici decum de páreré, că ele sa se estinda și asupr'a celoru nevinnovati la densele, și acest'a chiar și din punctu de vedere alu disciplinei și în interesulu referintieloru de subordinatiune între invetiatori și directori (locali), cari suntu parochii.—

Rogu pre on. Redactiune a primi aceste în colónele „Telegr. Român.“

Teodoru Necsi'a,
Parochu gr. or.

Iesuitii în Prag'a. „N. Fr. Bl.“ în unu articulu de fondu cu titlulu de mai susu spune, ca în Prag'a suntu spiritele fórte neliniscite, din cauza ca s'a asediatu niscari-va Iesuiti acolo. Lucrulu au venit asiá de departe încátu o deputatiune de cetatieni au rugatu pre Archieppulu-Cardinalu sa departeze pre mentiúnatii parinti de acolo. O fóia cehica atrage atentiunea consistoriulu archiepiscopescu din Prag'a asupr'a impregiurárei, ca i sosescu în tôte dílele vaierári asupr'a Iesuitiloru, din ce se vede ea esacerbarea cresce; esacerbarea inse se póte domoli și se potu evitá es-

cesse numai prin o „grabosă“ departare a acestor barbati urgisiti din Prag'a“. In decursul articolului, dupa ce se permite ca treb'a acest'a e numai la parere locala, dara de altminte e o simptome a desvoltării culturalei, se dice ca pp. Iesuiti venira si se asiedia in Prag'a in temporei ocupatiunei prussiane. Predicile lor au fostu reu primite si pre urma trebuira sa le sisteze, cá sa nu se mai repetiesca tumultulu in biserica. Articulu insemna, ca in afacerea acest'a nu suntu partide nationali, ci atátu cehii cátu si nemtii suntu de un'a si aceeași parere. Neci regimulu nu póte fi mestecatu in afacerea acest'a. E asiá dara numai treb'a arch.-cardinalu, carele cá omu ce tine multu la principiulu autonomiei, este in totu dreptulu cá pre terrenulu acest'a, unde cá nicáiri si are loculu, sa-lu puna in lucrare. Si'a in cele religiose dice articulu e imposibila la individiu singuratici cu atátu mai putínu la comune intregi. „Si'a religioasa nu e numai periculoasa pentru o opozitiune mai mare si urmárite ei neprevédute, ci e si fára de intielesu, de óre ce veneratiunea cátra santieniele bisericeii se póte sustiné si pastrá numai prin mijlóce morale.“ Mai la vale dice acelu articulu :

„Déca biserica nuse acomodeza cu inventiaturile eistici aplicarea lor, recerintielor spirituale ale poporului, i se póte intemplá, cá prelánga invatiaturile filosofice generale ale tempului— se devina de prisosu pentru poporu.“

Baga vina papismului pentru se léga asiá cu cervicia de dominatiunea lumésca, pe care deca s'aru desface de ea s'aru apropiá mai tare de tota lumea crestina.

Articulu incheia, ca nu are de scopu a scrie istoria Iesutilor, ci a constata, ca dela reaparerea lor, pretensiunile clericali creșcu, asemenea si polemiele bisericesci si diferentiele confessiunale, ceea-ce se contrariaza cu aspiratiunile si lipsele tempului nostru, carele are destule certe politice si necasuri economice si sociale.

Principatele române unite. e. d.

Discursulu tinutu de Inalt. Sea Domnitoriulu Romaniei, cátra orasienui Iasiloru.

„Domniloru! Dela sosirea mea la Roman'a, aveamu cea mai via dorintia de a veni la Iasi, de a visitá acést'a frumoasa parte a nóuei mele patrii. — Evenemintele politice care s'au succedatu si grelele preocupatiuni ale afacerilor generale ale tierci m'au impeditatu pâna acum'le de a veni in mijloculu d-loru vóstre. Astadi acést'a dorintia a animei mele s'a indeplinitu. Mi-ati facutu o receptiune de care ve voiu pastrá cea mai placuta aducere aminte.

„Ve multiamescu d-loru cu sinceritate.

„Amu vedutu si amu trecutu in aceste din urma dile prin un'a din pártile cele mai frumoase ale tierci mele, care a fostu incercata de doi ani de atátea nenorociri, pre care nu este datu puterei omenesci de a le inlaturá, ea nu póte decáta numai a le aliná. — Se imploramu dela Ddieu mil'a sea, pentru cá sa se indure de a ocroti patri'a nóstra si poporulu nostru in aceste grele momente, totu elu sa departeze nenorocirile epidemiei care o bantue inca, precum si amenintiarile unei recólte neindestulatóre.

„Guvernulu meu va face totu ce este prin putinta sa a usiurá aceste suferintie, in sa pentru acest'a concursulu tuturor cetátenilor este indispensabilu.

„Cu placere amu vedutu ca caritatea obstésca a usiuratu multe din aceste calamitati.

„Cestiunea financiara este aceea, care absórbe in acestu momentu tóte preocupatiunile guvernului meu.

„Situatiunea care ve este cunoscuta se afla mai ingreuita prin fómea ce ne amenintia. Guvernulu meu s'a grábitu mai înainte de tóte de a usiurá sarcinile tesaurului prin economie. Reducerile insemnate care s'au facutu asupr'a cheltuelilor acestor cincini luni din urma, suntu cea mai via dovada, precum si nestramutata hotaríre de a asiediá echilibrulu in finaciele nóstre, si de a inlaturá prin tóte mijlócele nóue impositie contributiunilor.

„Prin economia si buna chibzuire speru ca finaciele nóstre voru fi peste putina regulate.

„Organisatiunea justitiei si administratiunei este, o sciu, imperiosu reclamata, voiu avea asupr'a ei o mare ingrijire; voiu cautá a ajunge asemenea la descentralisatiunea si la desvoltarea graduala a instructiunei publice si a cátilor de comunicatiune.

„In ceea ce privesc orasiulu Iasi, care a fostu unulu din centrele principale ale marilor si frumóselor idei nationale, si care a sacrificatu totu pentru a dá natiunei române cea mai mare putere: unirea! Eu i-lu consideru cá a dóu'a capitala a Romaniei, si suntu decisu de a residá in elu regulat, déca voiu putea, o parte a anului, indata ce cestiunile generale de organisatiune interióra mi-aru permite. Stramutarea scólei militare aici, de-si de unu folosu secundariu, este totusi o dovéda despre sincer'a ingrijire a guvernamentului meu, si déca permutarea curtiei de casatiune a pututu inca sa se indeplineasca, speru totusi ca viitórea representatiune nationala va tiné sém'a de dorintia dloru-vóstre.

„Provedintia, care purarea a ocrotitu credintia nóstra patria, ne va ocroti cu atátu mai multu astadi. Si avemu scumpia in ea, sa ne intárimu prin concordia, si Roman'a va esá biruitoré din acést'a din urma incercare.

„Sosindu in nóu'a mea patria, amu declaratú ca voiu impartí cu d-vóstra atátu sórtea cea buna, cátu si cea rea; astadi este rendulu meu de a o dovédi; puneti tóta confiantia vóstra in Ddieu si incredeti-ve in mine la ori ce impregiurare.

„In fine, pre lángu norocirea ce simptu de a me aflá in mijloculu dloru-vóstre, este si aceea de a vé cunósce mai deaprópe. Fiti, vé rogu, interpretati sentimenteloru si la dorinteloru de a veni in florire care me misca in particularu pentru orasiulu Iasi, care mau primitu cu atátu caldura.“

Umoristulu *) s'a superatu grozavu pre Tel. Rom. incátu de necasu, nici numele nu i-lu mai aflá, ci ii dice T e l e g a r i u, de necasu, cáci nu amu presupune, ca din óresi care simpathia cátra terminatiunea din urma sa se fia facutu vre-o eróre. Caus'a la acést'a esacerbare asupr'a „Tel. Rom.“ este cáci a indrasnitu, „obrasniculu“, fára licentia Umoristului a aduce unu articulu — articulu andru i dice dlui —, in care s'a facutu amintire, póte ne meritata, si de densulu, Umoristulu in sa pre lángu asprimea sea patriarcala e si bunu pentruca pre lángu tóta superarea si mustarea ce o da Tel. cáce nu scrie c e s t i u n i a t i u n a l e, lu asigura de gratositatea amicitiei sele. Tóte aru fi bune de-si nu tóte la loculu lor! Nu face nimic'a! omeni'a iar omenia astépta. Si asiá déca ne vomu aratá pentru acést'a deosebita gratia cu unu ploconu inaintea Umoristului suntemu in deplina sperantia ca ni se va primí numai bine.

Lucrulu nostru celu dintáiu asiá dara este sa-i spunemu: ca noi de parte sa voimu a „aprehendá“ séu a combate pre Umoristulu, cáci cine si va prinde mintea . . . , amu vrutu numai sa constatámu, ca densulu s'a ocupatu relativu mai multu de Asoc., fára de a fi sciutu „precompani starea lucrului.“ (Ca cine a fostu referintele Umoristului nu aveamu lipsa si scimu. Germanulu aru dice: Gehört nicht zur Sache und ist auch nicht schön). — Apropos! „Articulandru“! Ne-au interesatu cuventulu si amu inceputu sa lu analisámu. Trebuie sa fia compusu din „articulu“ si „andru“ póte dela grecia, *αρδρος*. Atunci — compusetiunea nu ni se pare, in intielesulu ce au vrutu sa i-o dea Umoristulu; alt'a e candu se impreuna d. e. „andru“ cu „copilu“ va sa dica „copilandru“, ceea ce va sa dica: barbatu copilaretu, cáru, ce nu vine lui la socotéla lu supera amaru, si carele batjocurile triviale, aruncate asupr'a ori si cui, astépta sa fia aplaudate de tóta lumea si luate numai de bani buni. Cátu pentru cestiunile nationale vomu dá altor'a séma la loculu si la tempulu seu. In fine postesc si Tel. Umoristului sa fia sanetosu, cu minte si sa fia: U m o r i s t u !

Publicarea

banilor incursi la fondulu Asoc. pre tempulu si cu ocaziunea adunárei gen. a Asoc. tinute la Belgradu in 27—29 Augustu a. c. pâna la siediua Comitétului din 4 Septevre c. n. a. c.

1) D. Fiscalu in Dev'a Ignatiu Rainay, tramite la fondulu Asoc. tx'a pre an. 1865/6 in suma de 5 fl. v. a.

2) D. proprietariu in Sabiu I. Brote a administratu tax'a de m. ord. pre an. 186⁵/₆ in suma de 5 fl.

3) Comisiunea denumia cu ocaziunea adunárei gen. pentru incasarea taxelor de m. ord. au administratu la cass'a Asoc. suma totala de 341 fl. v. a., si anume:

a) dela H. Sea D. Iacubu Cav. de Bolog'a tax'a pre an. 186⁴/₅ 186⁵/₆ 10 fl. b) dela D. Nicolau Barbu Jude sing. in Blasiu tax'a pre an. 186³/₄ 186⁴/₅ 186⁵/₆ 15 fl. c) dela D. Dr. Pavelu Vasiciu pre an. 186⁵/₆ 5 fl. d) dela D. Nicolau Berghianu jun. senatoru pre a. 186⁵/₆ 5 fl. e) dela D. Sebastianu Tesl'a propriet. in Alb'a-Iul'a pre an. 186⁵/₆ 5 fl. f) dela D. Alesandru Bud'a advocatu in Remetea m nou pre 186⁵/₆ tax'a de m. ord. si pentru diploma 6 fl. g) dela D. Demitriu Farago prof. in Blasiu pre an. 186⁵/₆ 5 fl. h) dela D. Demitriu Popu de Harsianu Assessoru in Abrudu pre a. 186⁵/₆ 5 fl. i) dela D. Amosu Tobiasu prot. on. in Abrudu pre an. 186⁵/₆ 5 fl. j) dela D. Basiliu Bosiot'a Dembulu Not. de sedria pre an. 186⁵/₆ 5 fl. m) dela D. Alesandru Lazaru propriet. in Abrudu pre an. 186⁵/₆ 5 fl. n) dela D. Ioannu Soicu'a proprietariu in Bucium pre an. 186⁵/₆ 5 fl. o) dela D. Michailu Cocu propr. in Abrudu-Satu pre an. 186⁵/₆ 5 fl. p) dela D. Ioannu Galu adun. protop. in Abrudu pre an. 186⁴/₅ (restéza pre an. 186⁵/₆) 5 fl. q) dela D. Basiliu Duc'a Assessoru de sedria in Abrudu pre an. 186⁵/₆ 5 fl. r) dela D. Constantinu Cumanu Senatoru pre an. 186⁵/₆ 5 fl. s) dela D. Mateiu Nicol'a advocatu pre an. 186⁵/₆ 5 fl. t) dela D. Ioannu Drac'a preotu in Tomnatecu pre an. 186⁵/₆ m. nou 5 fl. u) dela D. Aronu Boeriu pref. in Blasiu pre an. 186⁵/₆ 5 fl. v) dela D. Basiliu Ratiu prof. in Blasiu tax'a pre an. 186⁵/₆ cá membru nou 5 fl. w) dela D. Dr. Iosefu Hodosiu v-comite in Bai'a de Crisiu pre 186⁵/₆ 5 fl. x) dela Amosu Francu V-Comite in Bai'a de Crisiu pre 186⁵/₆ 5 fl. y) dela D. Dr. Iacubu Brendusianu advocatu in Bai'a de Crisiu pre an. 186⁵/₆ 5 fl. z) dela Basiliu Pauleshi protop. in Rosi'a lángu Blasiu pre an. 186³/₄ (rest. pre 186⁵/₆ 5 fl. aa) dela Dr. Ioanne Ratiu advocatu in Turd'a tax'a pre an. 186⁴/₅ 186⁵/₆ 10 fl. bb) dela Basiliu Puianu Jude proc. in Blasiu pre an. 186⁵/₆ 5 fl. cc) dela Petru Dragiciu Jude proc. in Dev'a pre 186⁴/₅ 186⁵/₆ 10 fl. dd) dela D. Nicolae Antonovicu proprietariu in Limb'a tax'a pre an. 186⁵/₆ cá membru nou si pentru dipl. 6 fl. ee) dela D. Ioane Axente Severu tax'a pre an. 186⁵/₆ 5 fl. ff) dela Georgie Fogarasi propr. in Oard'a de josu pre 186⁴/₅ (rest. pre 186⁵/₆) 5 fl. gg) dela Georgiu Visi'a argisatoriu in Zlatn'a 15 fl. hh) dela Michailu Dobo Secretariu in Orastia pre a. 186⁴/₅ (rest. pre 186⁵/₆) 5 fl. ii) dela D. Samuila Cir-

* On. publicu va fi indulgentu si ne va iertá déca ocupámu spatiulu si cu afacerea acest'a, la care suntemu moralicesce necessitati. Red.)

lea propr. in Alb'a Iuli'a pre an 186⁵/₆ 5 fl. kk) dela D. Georgiu Popu perceptoriu in Alb'a Iuli'a pe 186⁴/₅ 186⁵/₆ 10 fl. ll) dela D. Ioanne Ciczze Asesoriu in Deasiu pre 186⁴/₅ (rest. pre 186⁵/₆) 5 fl. mm) dela D. Nicolae Solomonu prof. in Blasiu pre an. 186⁵/₆ 5 fl. nn) D. Ioane Vladu Not. com. in Rosi'a de munte pre 186⁵/₆ 5 fl. oo) dela D. Augustinu Coltoru par. in Bistr'a pre an. 186⁵/₆ 5 fl. pp) dela D. Macbaila Stup'a negot. in Rosi'a de m. ord. pre 186³/₄ (restantia pre 186⁴/₅ 186⁵/₆) 5 fl. qq) dela Dr. Ioane Maioru Consiliariu de scóle pre an. 186³/₄ 5 fl. rr) dela Ser-viann Popoviciu Secr. Gub. pre an. 186⁵/₆ 5 fl. ss) dela Lazaru Piposiu sen. pentru 1 esempl. act. ad. V 60 xr. tt) dela Basiliu Popu de Harsianu 1 esempl. act. ad. V. 60 xr. uu) dela Dr. Pa-velu Vasiciu 1 esempl. act. ad. V. 60 xr. vv) dela Dr. Ioan Bobu prof. in Blasiu 1 esempl. act. ad. V. 60 xr. ww) dela D. Dr. Vasiliu Glodarin pentru 1 esempl. act. ad. V. si 1 conspectu 1 fl. xx) dela Iosefu Crisianu pentru 1 esempl. act. ad. V. 60 xr. yy) dela Petru Truti'a parochu pentru 1 esempl. act. ad. V. 60 xr. zz) dela Gregoriu Mezei Notariu in Siardu pentru 1 esempl. act. ad. V. 60 xr. aaa) dela Ioann Pinciu Asesoriu pentru 1 esempl. act. ad. V. 60 xr. bbb) dela Ioan Vladu Juristu pentru 1 esempl. act. ad. V. 60 xr. ccc) dela Iguatiu Rainay pentru 1 esempl. act. ad. V 60 xr. ddd) dela Dr. Ioane Nemesiu pentru 2 esempl. act. ad. V. 1 fl. 20 xr. eee) dela Aronu Boeriu prof. pentru 1 esempl. act. ad. V. 60 xr. fff) dela D. Const. Comanu pentru 1 esempl. act. ad. V. 60 xr. ggg) dela Vasiliu Bultiu pentru 1 esempl. act. ad. V. 60 xr. hhh) dela Alesandru Lazaru propr. in Abrudu pentru 1 esempl. act. ad. V. 60 xr. iii) dela Simeon Balintu prot. pentru 1 esempl. ac. ad. V. 60 xr. kkk) dela Mateiu Nicol'a ad- vocatu pentru 1 esempl. act. ad. V 60 xr. ll) dela Simeonu Berghianu tax'a pre an. 186⁵/₆ 5 fl. mmm) dela Georgiu Popo- viciu parochu in Orastia m. nou pre 186⁵/₆ 5 fl. nnn) dela Pe- tru Branu propriet. in Ciugudinu pre an. 186⁵/₆ 5 fl. ooo) dela Basiliu Buldiu propriet. in Abrudu pre an. 186⁵/₆ 5 fl. ppp) dela Ioan Kendi propriet. in Zlatn'a pre an. 186⁵/₆ cá m. nou 5 fl. qqq) dela D. Canonicu Gregoriu Mihalli pentru 1 esempl. act. ad. V, 60 xr. rrr) dela Vlass'a par. in Zalaln'a pentru 1 esempl. act. ad. V. 60 xr. sss) dela Georgie Popoviciu par. in Orastia pentru 1 esempl. act. ad. V. 60 xr. tt) dela Ilie Herli'a propr. in Vinerea pentru 1 esempl. act. ad. V. 60 xr. uu) dela Ioan Be- n'a din Vintiulu de josu pentru 1 esempl. act. ad. V. 60 xr. vvv) dela Simeonu Berghianu argasitoriu pentru 1 esempl. act. ad. V. 60 xr. www) Ioane Badilescu prof. in Bucuresci pentru 1 esempl. act. ud. V. 60 xr. xxx) dela Basiliu Buldiu pentru 1 esempl. act. ad. V. 60 xr. yyy) dela Dr. Ioane Ratiu pentru 1 esempl. act. ad. V. 60 xr. zzz) dela Ioane Badilescu prof. in Bucuresci tax'a pre 186⁴/₅ 186⁵/₆ 10 fl. aaaa) dela Augustu de Popp prot. in Alb'a-Iuli'a tax'a pre 186³/₄ (rest. pre 186⁵/₆) 5 fl. bbbb) dela Ioan Macelariu Insp. cerc. in Miercurea pre an. 186⁴/₅ 186⁵/₆ 10 fl. cccc) dela Il. Sea D. Consiliariu Georgie Angyal pre an. 186⁴/₅ 186⁵/₆ 10 fl. dddd) dela Sim. Mihalli pentru 1 esempl. act. ad. V. 60 xr. eeee) dela Ioan Cojocu invatiatoriu in Mo- gosiu pentru 1 esempl. act. ad. V. 60 xr. ffff) dela Il. Sea D. Cons. Georgie Angyal pentru 1 esempl. act. ad. V 60 xr. gggg) dela D. prot. on. Clemente Tomasiu tax'a de m. pre an. 186⁵/₆ 5 fl. hhhh) dela Nicolau Tamasiu par. in Grindu cá m. nou pre 186⁵/₆ 5 fl.

4) Prin D. Advocatu in Oradea mare Ioann Gozmanu s'a tra- mesu la Asoc. 20 f. si anume: a) dela Ilustr. Sea D Episcopu Iosefu Papp Szilágyi tax'a pe 186⁴/₅ 5 fl., b) dela Il. Sea Dlu Episcopu alu Gherlei Ioanne Vancea pre an. 186⁵/₆ 5 f., c) dela Rvrd. D. Prepositu Nicolau Borbol'a pre an. 186⁴/₅ 5 f., d) dela Dlu Advocatu Ioann Gozmanu pre a. 186⁴/₅ 5 f. Sum'a 20 fl.

5) D. Parochu in Brasiovu, Bartolomeiu Baiulescu tramete la fondulu Asoc. tax'a de m. ord. pre an. 1865/6 5 fl.

6) D. Not. Com. si Col. Asoc. in Campeni George Ioanette tramete la fondulu Asoc. 12 f. 20 xr., din care 7 fl. 20 xr. pre- tiulu aloru 12 esempl. din actele ad. gen. V. ear 5 f. tax'a de m. ord. pre an. 1865/6 pentru DSea.

7) Dela unu balu tinutu in Alb'a Inli'a in 28 Aug. a. c. in folosulu Asociat. (a 3-a parte din venitul curatu) au intratu in fondulu Asoc. 24 fl. 33 xr.

8) Dupa relatiunea cassierului au intratu deadreptulu la cass'a Asoc. dela D. Vasiliu Rosiu proprietariu in Alba-Iuli'a taxa rest. pre an. 1862/3 cu 5 fl., si dlu Alessandru Bacu, cancelistu be- licu in Timisiór'a taxa pre an. 1865/6 cu 5 f.

9) D. Secret. II reintórce cassei restulu remasu nechietu- itu din spesele Cancelariei Asociat. preliminate pre an. 1865/6. cu 23 f. 80 xr..

Dela Secretariatulu Asociatiunei tranne.

Sabiiu in 4 Septemvre c. n. 1866.

Nr. 18—1

Concursu.

Fiindca stipendistii fundatiunei Franciscu-Iosifiane, ce se afla la Archidiecea' a nóstra greco-resaríténa n'au satisfacutu datorintiei

Redactoru respundietoriu Nicolau Cristea.

loru fatia cu státutele acestei fundatiuni se dechiara de vacante, si prin acést'a se escrie concursu pâna in 20 Septembre calen- dariulu nostru, si adeca:

1) dóue stipendii de cate 200 fl. v. a. pentru studii dela vreo facultate la universitate; si

2) dóue stipendii de câte 100 f. eventualminte patru de câte 50 fl. v. a. pentru studentii dela academiile din patria.

Concurentii suntu datori a produce atestatu de maturitate, de paupertate, de moralitate si de botezu, ca suntu de reigi'a greco- orientale si din archidiecea' a nóstra, care pâna la terminulu susu insemnatu au a si le inainta Escelentiei Sele Par. Archiepiscopu si Mitropolitu cá presiedintele acestei fundatiuni.

Sabiiu 28 Augustu 1866.

Efori'a archieiecesana.

Nr. 14—2

Publicare de concursu.

Amesuratu Conclusului adusu in siedinti'a II. a adunarei gen. a Asoc. tranne romane, tinuta la Alb'a-Iuli'a in 29 Augustu c. n. a. c. p. VI; subscrisulu Comitetu alu Asoc. publica prin acést'a concursu pentru 2 stipendia de câte 300 f. v. a. pentru 2 ascultatori de preparandia in P r a g'a (in Boemi'a) dimpreuna cu spese de drumu a 50 fl. v. a. pentru unulu.

Terminulu concursului se defige pre 25 lui Septembre dupa cal. nou. a. c.

Competentii la aceste stipendia, au sa-si tramitia pâna la susu numitulu terminu la Comitetulu Asociatiunei tranne, concu- sele loru prevediute cu urmatóarele documente: a) Atestatu de botezu; b) Testimoniu, ca au depusu esamenu de maturitate cu calculi buni. *)

Din siedinti'a Comitetului Asociatiunei tranne romane, tinuta la Sabiiu in 4 Septembre c. n. a. c.

Nr. 15—3

Publicare de concursu.

In urmarea si in intielesulu conclusului Adunarei generale a Asoc. tranne tinute la Alb'a Iuli'a in 28 29 Aug. a. c. siedinti'a II p. VI subscrisulu Comitetu publica prin acést'a concursu pentru:

Patru stipendii, si anume: 3 de câte 100 f. pentru trei ascultatori de drepturi in Pest'a si Vien'a, si unulu de 80 f. pentru unu ascultatoriu de drepturi in patria. Terminulu se defige la a- cestu concursu pre 25 Sept. c. n. a. c.

Aspiratorii la susu numitele stipendii, voru avé pâna la de- fiptulu terminu asi asterne la Comitetulu Asoc. tranne, petitionile sele prevediute: a) cu atestatu de botezu; b) cu testimoniu sco- lasticu despre progressulu in studia, cum si despre portarea mo- rala, in urma c) cu testimoniu demnu de credintia despre lipsirea midilóceloru materiale spre a poté continuá invetiaturile. *) **)

Din siedinti'a Comitetului Asoc. tranne romane tinuta la Sa- biiu in 4 Septembre. 1866.

Nr. 16—3

Publicare de concursu.

In urmarea conclusului adusu in siedinti'a II p. VI. a Adu- narei generale a Asoc. tranne romane tinuta in 28 si 29 Augustu c. n. a. c. la Belgradu, Comitetulu Asoc. tranne, publica prin acé- st'a concursu la unu stipendiu de 300 f. v. a., destinatu pentru unu tineru romanu, carele se va consacrá studiiloru tehnice.

Terminulu concursului se defige pre 25 Sep. dupa c. n. a. c.

Concurentii la acestu stipendiu au de a-si tramite pâna la susu numitulu terminu la Comitetulu Asoc. tranne resp. concursele prevediute si instruite cu tóte documintele necesarie si resp. a) cu atestatu de botezu; b) cu testimoniu bunu de maturitate, cum si cu documentu demnu de tóta credinti'a, despre lips'a de mi- dilóce. *)

Din siedinti'a Comitetului Asoc. tranne romane tinuta la Sa- biiu in 4 Septembre 1866.

*) Celelalte jurnale române inca suntu rogate a reproduce in colóncele sele aceste Concurse.

***) Si acei tineri, cari s'a bucuratu in anii precedenti de vre-unu sti- pendiu alu Asoc. suntu detori a-si tramite resp. concurse prevediute cu documintele necesarie.

Nr. 13—2

Concursu.

Pentru ocuparea a dóue posturi de invetiatori la scól'a co- munalu din Sesciori Protopresbiteratulu S. Sabesiuului se deschide concursu, cu care statiuni suntu impreunate urmatóarele emolumin- te, si anume: pentru statiunea I-iu unu salariu anuale de 150 f. v. a. cuartiru si lemne de incalditu pentru statiunea a II 105 f. v. a., cuartiru naturalu si lemne de incalditu.

Doritorii de a ocupá aceste statiuni se binevoiésca a asterne petitionile scrise cu mân'a loru, si prevediute: 1) cu atestatu de botezu; 2) cu atestatu despre absolvarea cursului pedagogicu séu teologicu, si cumca sciu cantárele si tipiculu bisericescu— Prea onor. Scaunu Protopresbiterale gr. or. din Sabesiu celu multu pâna in 15 Septembre a. c.— Sesciori in 10 Augustu 1866.

Comitetulu Parochialu gr. or.

Editur'a si tipariulu tipografiei archidieceane.